

Recensie.

Rinse Wassenaar.

Arentsen H.F. & Fenech N. 2004. *Lark Mirrors: folk art from the past*. Uitgave H.F. Arentsen, Volendam. 140 pp. ISBN 99932-0-284-3. Uitsluitend te koop (€ 40 incl. verzendkosten) bij H.F. Arentsen, Dick Tolstraat 77, 1132 KH Volendam, tel/fax.0299-367017, bankrekeningnr. 1920666 tnv H.F. Arentsen, email: hfarentsen@yahoo.com.

In een fraai uitgegeven paperback met deze titel beschrijven onze welbekende ringer Herman F. Arentsen (een immer actief verzamelaar van bijzondere, oude vangapparaten, lokvogels, lokfluitjes en leeuwerikenspiegels en alle mogelijke andere lokmiddelen) en Natalino Fenech (een Maltezer wetenschapper en journalist die zich intensief met de droevige aspecten van de vogelvangst in de Mediteranee bezighoudt) letterlijk alles wat zij aan spiegels en andere informatie bijeen hebben weten te brengen.

En dat is heel veel!

In 102 bladzijden, doorspekt met vele zwart-wit illustraties, beschrijven de auteurs in een vlot leesbaar Engels, echt alles wat er over leeuwerikenspiegels maar te vermelden valt. Wanneer spiegelingen voor het eerst beschreven worden (ver voor onze jaartelling al) en wanneer het met name op leeuweriken toesnijden (overigens al in 1379 beschreven) van een spiegelend en aandacht trekkend vanghulpmiddel verder ontwikkeld is.

In zeven hoofdstukken worden echt alle denkbare aspecten behandeld. Variërend van die vroege evolutie in hoofdstuk 1, via de makers (doe het zelve; fabrikanten; importeurs; handelshuizen, etc.) en de landen (Malta, Engeland, Frankrijk, Italië) elk bediend met een eigen hoofdstuk (jawel, ook Engeland!) en Nederland, Duitsland en Oostenrijk (samen maar één hoofdstuk, gelukkig!) tot aan de Conclusie waarin nog eens aan de smakelijkheid en de gezondheidsaspecten van een leeuwerikengerecht en aan de gezonde hartstocht die de vangst met zich bracht, wordt gerefereerd.

De hoofdtekst omvat dus alle geschiedkundige en heemkundige aspecten. Maar buiten dat is het boek ook voorzien van liefst drie inleidende, terecht zeer complimenteuzen teksten. Van wijlen Prof. K.H. Voous het eigenlijke voorwoord (".. this remarkable book can inspire ornithologists, nature lovers, ethnologists, folklorists and historians alike"). Van Prof. S. Lagercrantz (emeritus hoogleraar Ethnografie in Uppsala) een comment ("...throughout my research, I came across very little information about lark mirrors and I was pleasantly surprised that these two authors have found so much material."). En, tenslotte, een review van A.E. Azzopardi (erevoorzitter-voor-het-leven van de St. Hubert's Club op Malta) waarin hij schrijft : " ...lark mirror had been repaired many times and a number of mirrors were missing. But for all that, when I spun it round by pulling at a cord it attracted the larks from hundreds of meters away."

Maar er is meer. Veel meer. In de aanhangsels op de blzz. 112 tot 140 staan lijsten van de gevonden engelse benamingen, van fabrikanten (handwerkers) in Frankrijk en Italië en getrouwe afbeeldingen van de talloze vormen en de soorten aandrijfsystemen waarin leewerikenspiegels zijn vervaardigd. Er is verder een lange literatuurlijst opgenomen met, naast de talloze ingangen in vreemde talen, ook vijf nederlandstalige verwijzingen.

Het boek, op lofwaardige wijze in eigen beheer uitgegeven, wordt afgesloten met een Franse en een Italiaanse samenvatting.

Slechts hier en daar is de Engelse taal wel wat al te vlot gehanteerd (blz. 92 'inspried' en 'inspred' en 'aritist'), of is de tekst (blz. 67 over dag-record-afschotcijfers van jagers uit Bologna in 1893) pas bij nadere bestudering in overeenstemming te brengen met de afbeelding op blz. 68. Maar dat zijn kleinigheden bij zo'n rijkgevuuld boekwerk over een onderwerp dat ook ons ringers van nu nog geregeld de nodige vangst-hartstochten weet te bezorgen.

De oplage is slechts 1000 exemplaren; de prijs was mij nog niet bekend, maar echte ringers zorgen dat zij hun exemplaar NU bemachtigen! En Herman Arentsen (hfArentsen@yahoo.com) wil graag door met de kennisuitbreiding, dus wie nog wat weet wordt verzocht even te mailen.